

บันทึกข้อความ

สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ
เลขที่..... 1583
วันที่..... 30-6-63
เวลา..... 4-33

ส่วนราชการ สำนักพัฒนาการประชาสัมพันธ์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติและหอจดหมายเหตุ กปส. โทร ๒๒๑๒, ๒๒๑๔

ที่ นร ๐๒๑๙.๐๖/๑๑๐๖ วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง สรุปผลการเข้าร่วมอบรมออนไลน์ หัวข้อ "นวัตกรรมล่าสุดในการอนุรักษ์ภาพและแปลงข้อมูลภาพให้เป็นดิจิทัล" (Latest Trends in Visual Archiving & Digitisation)

เรียน ผอ.สปต.

ตามที่ สปต. มีบันทึกข้อความ ที่ นร ๐๒๐๙/ว๖๑๓ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมการอบรมออนไลน์ของ AIBD หัวข้อ "นวัตกรรมล่าสุดในการอนุรักษ์ภาพและแปลงข้อมูลภาพให้เป็นดิจิทัล" (Latest Trends in Visual Archiving & Digitisation)

สปบ. ได้ส่ง นางสาวภริศา นิภาวัฒนพงศ์ นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ เป็นตัวแทนเข้าร่วมการอบรมในวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐-๑๕.๐๐ น. บัดนี้ การอบรมดังกล่าวได้เสร็จสิ้นลงแล้ว จึงขอส่งสรุปผลรายงานอบรมตามที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

วิชัย ๑๐. สวท.

วิชัย ๑๐. สวท.

วิชัย ๑๐. สวท.

นางปริทัศน์มกล วัฒนอมศรีชัย

ผอ.สปต.

๓ ก.ย. ๒๕๖๓

(นางสาวอรัญญา เกตุแก้ว)

ผอ.สปบ.

การอบรมออนไลน์หัวข้อ "นวัตกรรมล่าสุดในการอนุรักษ์ภาพและแปลงข้อมูลภาพให้เป็นดิจิทัล"

วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

โดย สถาบันพัฒนาการศึกษาระหว่างประเทศ - โทรอนโต - เอเชีย (AIBD)

วัตถุประสงค์การอบรม

การอบรมออนไลน์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบและนวัตกรรมการดำเนินงานจดหมายเหตุและการจัดการไฟล์ดิจิทัล โดยผู้เชี่ยวชาญได้นำเสนอวิธีการ กลยุทธ์ และเทคโนโลยีที่ใช้ในการอนุรักษ์และเข้าถึงข้อมูลสื่อสตรีมที่จัดเก็บในหอจดหมายเหตุหรือห้องสมุดของสถานีวิจัยและโทรทัศน์

สรุปสาระสำคัญ

วิทยากรในการอบรมมีทั้งหมด ๓ ท่าน

๑. Mr.Syed Ale Raza ผู้อำนวยการบริษัท Whiteways Systems Pte. Ltd. ประเทศสิงคโปร์ นำเสนอในหัวข้อ Archival Management Techniques and Digitising of Existing Archives แบ่งออกเป็น ๒ ประเด็น คือ

ประเด็นที่ ๑ การแบ่งปันกรณีศึกษาในการสร้างระบบและบริหารจัดการงานจดหมายเหตุให้กับลูกค้าในบริษัทต่าง ๆ โดยมีกระบวนการทำงาน ๙ ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ ๑ เริ่มจากสำรวจเทปทั้งหมดเพื่อแยกประเภท สรุปจำนวน ทำรายการเทป บันทึกข้อมูลที่ปรากฏบนเทปแต่ละม้วน ตรวจสอบสภาพเทปว่าเสียหาย สกปรก มีเชื้อรา ความชื้น และปัญหาอื่น ๆ หรือไม่ บำรุงรักษาเทปให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานกับเครื่องเล่น และต้องจัดหาเครื่องเล่นเทปให้เหมาะสมกับประเภทเทปที่มีอยู่ การทำงานในขั้นตอนนี้ค่อนข้างยาก เพราะต้องใช้กำลังคนและใช้เวลามาก ทำลิสต์รายการสร้างฐานข้อมูลว่าเรามีอะไร ต้องการเก็บอะไร

ขั้นตอนที่ ๒ นำเข้าเนื้อหาในเทปผ่านระบบตัดต่อ Adobe Premier จากนั้นตรวจสอบคุณภาพว่าเป็นอย่างไร

ขั้นตอนที่ ๓ สร้างรายละเอียดข้อมูลของแต่ละคลิปและทุกคลิปที่นำเข้าสู่ระบบ

ขั้นตอนที่ ๔ ส่งต่อคลิปไปยังตัวแปลงรหัสสำหรับการแปลงเป็นรูปแบบไฟล์ที่ต้องการ รายละเอียดข้อมูลของคลิปจะถูกส่งเข้าไปในระบบบริหารจัดการทรัพย์สินที่เป็นสื่อดิจิทัล (Media Asset Management - MAM)

ขั้นตอนที่ ๕ ตรวจสอบคุณภาพคลิปที่ได้

ขั้นตอนที่ ๖ ใช้ซอฟต์แวร์ Diamant ในการบูรณะภาพและเสียงและทำความสะอาด จากนั้นประเมินคุณภาพอีกครั้งว่าต้องแก้ไขหรือไม่

ขั้นตอนที่ ๗ ถ้าจำเป็นต้องแก้ไข จะส่งคลิปไปยังซอฟต์แวร์ DaVinci Resolve เพื่อแก้ไข และเสร็จสิ้นขั้นตอนการบูรณะ

/ขั้นตอนที่ ๘...

ขั้นตอนที่ ๘ คลิปที่เสร็จสิ้นกระบวนการแล้วจะถูกจัดเก็บบนเซิร์ฟเวอร์ การค้นหาฐานข้อมูลสามารถค้นหาตำแหน่งคลิปที่ได้รับการจัดการและปล่อยโดยบรรณารักษ์

ขั้นตอนที่ ๙ จัดการคลิปที่เสร็จสมบูรณ์เพื่ออนุรักษ์เป็นจดหมายเหตุ คลิปที่เป็นจดหมายเหตุจะถูกส่งไปที่ Xendata ซึ่งเป็นระบบจัดเก็บข้อมูล เพื่อเก็บไว้ในเทปสำรองข้อมูล LTO 6 (Linear Tape-Open) โดยเทปที่จัดเก็บข้อมูลจดหมายเหตุควรเก็บไว้ในสถานที่ที่ปลอดภัยจากภัยต่าง ๆ

ประเด็นที่ ๒ การบูรณะภาพและเสียงในวิดีโอ

คุณภาพของภาพและเสียงมีความสำคัญมากในการออกอากาศทางวิทยุและโทรทัศน์ ในช่วงที่ ๒ Mr.Syed Ale Raza ได้กล่าวถึงปัญหาที่พบหลังจากการแปลงสัญญาณเป็นดิจิทัลว่า ไฟล์ที่แปลงแล้วยังไม่สามารถใช้งานได้ทันที เพราะมักพบว่ามีการเสื่อมสภาพของสี รอยเปื้อนรอยด่าง ภาพฟิล์มที่เป็นเม็ดเล็ก ๆ หรือจุดสีรบกวน การไม่ตรงแนวช่อง และเส้นรอยขีดแนวตั้ง โดยได้นำเสนอตัวอย่างการบูรณะภาพและเสียงในวิดีโอ ผ่านการใช้โปรแกรมซอฟต์แวร์ Diamant ที่จะทำความสะอาดและบูรณะจุดบกพร่องของวิดีโอ เช่น การปกปิดรอยขีดข่วน ภาพหรือบางส่วนของภาพที่เสียหายจากการต่อเทป เช่น เทปฉีกขาด ภาพที่ผิดรูปร่าง จุดเม็ดสีดำบนจอ เป็นต้น การแปลงรูปแบบของสื่อโทรทัศน์ แก่จุดบกพร่องภาพต่อภาพ เช่น ผุ่น รอยหรือจุดขนาดใหญ่ รอยขีดข่วน สัญญาณหาย และความเสียหายอื่น ๆ

๒. Mr.Adrian Wood ผู้ประสานงาน Restoration Asia ประเทศญี่ปุ่น และอดีตรองกรรมการบริหารสมาคม อนุรักษ์สื่อโทรทัศน์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้-แปซิฟิก หรือซีพาวา (South East Asia-Pacific Audiovisual Archive Associations: SEAPAVAA) นำเสนอในหัวข้อ International Collaboration & Lessons to be learned สำคัญเป็นการกล่าวถึงความสำคัญของเนื้อหาที่ถูกบันทึกในรูปแบบสื่อโทรทัศน์ การผลิตสื่อโทรทัศน์ของสถานีวิทยุและโทรทัศน์เพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ และมีการก่อตั้งสมาคมระหว่างประเทศด้านจดหมายเหตุของสถานีโทรทัศน์ (Fédération Internationale des Archives de Télévision / The International Federation of Television Archives (FIAT/IFTA)) ขึ้นมาในทวีปยุโรป เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานจดหมายเหตุของสถานีวิทยุและโทรทัศน์ในเรื่องของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์สื่อโทรทัศน์ต่าง ๆ และเริ่มมีสมาคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สื่อโทรทัศน์อีกหลายแห่งก่อตั้งตามมา เช่น สภาความร่วมมือของสมาคมจดหมายเหตุสื่อโทรทัศน์ (The Coordinating Council of Audiovisual Archives Associations (CCAAA)) และสมาคมอนุรักษ์สื่อโทรทัศน์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก (South East Asia-Pacific Audio Visual Archive Associations (SEAPAVAA)) เป็นต้น

/สำหรับ...

สำหรับสถานการณ์ของสื่อโฮตทัศน์ในปัจจุบัน จากผลการสำรวจของ Magnetic Tape Alert Project ซึ่งเป็นโครงการสำรวจจำนวนเทปแม่เหล็กที่จัดเก็บไว้ทั่วโลก เพื่อต้องการกระตุ้นให้ตระหนักถึงความเสี่ยงในที่จะไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลภายในเทปได้ หากไม่รีบแปลงข้อมูลเป็นไฟล์ดิจิทัล พบว่าจากผู้ตอบแบบสอบถาม ๓๕๕ ราย จาก ๗๖ ประเทศทั่วโลก มีการจัดเก็บเทปแม่เหล็กทั้งหมด ๘.๕ ล้านม้วน แบ่งเป็นเทปเสียง ๔.๔ ล้านม้วน และเทปวิดีโอ ๔.๑ ล้านม้วน แต่มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียง ๒๓ ราย ที่เป็นสถานีวิทยุและโทรทัศน์ และมีเพียง ๓๐ ราย (น้อยกว่าร้อยละ ๑๐) ที่เป็นประเทศในเอเชีย

สิ่งที่ต้องเผชิญในการอนุรักษ์สื่อโฮตทัศน์ ได้แก่ งบประมาณ อุปกรณ์และผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินงานและดูแลรักษา การสร้างเนื้อหาที่เพิ่มขึ้นทุกวันแบบทวีคูณ รวมทั้งการสูญหายของเนื้อหา

การเลือกว่าเก็บอะไรขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์และความต้องการของหน่วยงานนั้น ๆ อาจเป็นข่าว สถานการณ์ปัจจุบัน ประวัติศาสตร์ทางวัฒนธรรมและสังคม หรือเนื้อหาที่สามารถสร้างรายได้ แต่สิ่งที่เป็นพื้นฐาน คือ การมีระบบจัดเก็บที่สามารถเก็บข้อมูลได้อย่างปลอดภัย

การอนุรักษ์สื่อโฮตทัศน์จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์เครื่องเล่นที่ตรงกับชนิดของเทป จากนั้นเลือกถ่ายโอนข้อมูลไปยังสื่อรูปแบบใหม่ที่แน่ใจว่าจะไม่มีปัญหาในการเข้าถึงข้อมูล ควรเก็บต้นฉบับไว้เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น ใช้ LTO ซึ่งเป็นเทปสำรองข้อมูลชนิดหนึ่ง เก็บข้อมูลไว้จำนวน ๒ ชุด และใช้ระบบจัดเก็บข้อมูล ๒ ระบบ ซึ่งควรจัดเก็บไว้อยู่คนละพื้นที่กัน และควรให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบกลยุทธ์ที่จัดทำขึ้น

๓. Mr. Jan Muller ประธานกรรมการบริหาร หอภาพยนตร์และเสียงแห่งชาติออสเตรเลีย (National Film and Sound Archive of Australia: NFSA) ประเทศออสเตรเลีย นำเสนอในหัวข้อ Deadline 2025 safeguarding magnetic tape collections ซึ่งเป็นโครงการอนุรักษ์เทปแม่เหล็กของหอภาพยนตร์และเสียงแห่งชาติออสเตรเลีย ที่กำหนดกรอบเวลาในการแปลงสัญญาณเทปแม่เหล็กจากอะนาล็อกเป็นดิจิทัลให้หมดภายในปี พ.ศ.๒๕๖๘ เพราะหากเกินกว่านั้นข้อมูลในเทปจะสูญหายไปตลอดกาล ทำให้คนรุ่นใหม่ไม่มีโอกาสได้เห็นมรดกความทรงจำเหล่านี้ และกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลในหอภาพยนตร์และเสียงแห่งชาติออสเตรเลีย ว่าประกอบด้วยสิ่งสำคัญ คือ

- ปรับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ด้านดิจิทัลขององค์กร
- การลำดับความสำคัญเชิงกลยุทธ์ ได้แก่

- แปลงสื่อโฮตทัศน์ที่มีความสำคัญระดับชาติเป็นไฟล์ดิจิทัล

/- ก่อตั้งศูนย์...

- ก่อตั้งศูนย์แห่งชาติเพื่อความเป็นเลิศในการอนุรักษ์มรดกโสตทัศน์ โดยทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในเรื่องของทักษะ แหล่งข้อมูล เงินทุน รวบรวมสื่อโสตทัศน์ที่แยกกันจัดเก็บในหน่วยงานอื่น ๆ ในประเทศให้มาอยู่ร่วมกัน และช่วยหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศแปลงสื่อโสตทัศน์เป็นสัญญาณดิจิทัล

- สร้างโปรไฟล์ระดับชาติ โดยจัดแสดงสื่อโสตทัศน์ทั้งในสถานที่จริงและแบบออนไลน์

- รวบรวม อนุรักษ์ และแบ่งปันสื่อผสมและสื่อใหม่

- ย้ายอาคารหรือสถานที่ตั้งใหม่เพื่อปรับปรุงลักษณะทางกายภาพของหน่วยงาน

● มุ่งในเรื่องการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัลผ่านการแปลงสัญญาณเป็นดิจิทัลในระดับใหญ่ และมีกำหนดต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน พ.ศ.๒๕๖๘

● หลักสำคัญ คือ มองเห็นได้และมีความเกี่ยวข้อง

● สื่อโสตทัศน์ไม่ได้เป็นแค่การอนุรักษ์และแปลงสัญญาณเป็นไฟล์ดิจิทัลอีกต่อไป แต่คือการทำอะไรหรือจัดการกับสื่อโสตทัศน์ของเราอย่างไรมากกว่า ต้องทำให้แน่ใจประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

● ให้ความสำคัญกับผู้ใช้หรือลูกค้า รู้ว่าพวกเขาเป็นใคร เช่น พนักงานในองค์กร นักเรียนนักศึกษา ผู้ผลิตสื่อ หรือประชาชนทั่วไป เข้าใจว่าพวกเขาต้องการอะไร และสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างเหมาะสม การแปลงสื่อโสตทัศน์เป็นดิจิทัลก็เพื่อให้ นักวิชาการ ผู้ผลิตสารคดี และผู้ใช้ทุกคนสามารถใช้ประโยชน์ได้

● ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลช่วยในการบอกเรื่องราวไปสู่ผู้ใช้บริการซึ่งทำให้เข้าใจง่ายและรวดเร็วขึ้น

● ใช้วิธีการเล่าเรื่องเพื่อทำให้ความทรงจำมีชีวิต

จากรายละเอียดข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการทำงานของหอภาพยนตร์และเสียงแห่งชาติออสเตรเลีย ประกอบด้วย ๕ อย่าง คือ การเข้าถึง การมีส่วนร่วม ลิขสิทธิ์ การสื่อสารการตลาด และนวัตกรรม โดยมีการแปลงเป็นดิจิทัลและนวัตกรรมเป็นแกนหลัก แบ่งการทำงานออกเป็น ๓ กลุ่ม (ลิขสิทธิ์ การเข้าถึงและการมีส่วนร่วม การสื่อสารการตลาด) ทำงานตามโครงการที่ตั้งไว้ ฝึกอบรม และมีงบประมาณในการทำงาน ลิขสิทธิ์เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องคำนึงถึง โดยจำเป็นต้องดูว่าเป็นของใครและหोजดหมายเหตุสามารถใช้ประโยชน์และให้บริการได้หรือไม่

อนาคตของหอภาพยนตร์และเสียงแห่งชาติออสเตรเลีย คือ การเก็บรวบรวม อนุรักษ์ และแบ่งปัน อยู่บนพื้นฐานของรูปแบบดิจิทัล การเข้าถึง และความไว้วางใจในฐานะศูนย์แห่งชาติเพื่อความเป็นเลิศ ในการอนุรักษ์มรดกโสตทัศน์ ช่วยแปลงสัญญาณเป็นดิจิทัลและเก็บรักษาไว้ให้คนรุ่นต่อไป เราจะต้องสามารถ เชื่อมโยงและแบ่งปันข้อมูลบนแพลตฟอร์มกับผู้ใช้ทั่วไป สถานศึกษา และนักวิจัย ต้องพัฒนาจากหोजดหมายเหตุ ไปเป็นสถาบันวัฒนธรรมสื่อ ขยายบทบาทและคุณค่าด้านต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจดิจิทัล การศึกษา การรู้เท่าทันสื่อ อุตสาหกรรมสื่อหรือความคิดสร้างสรรค์